

Sygn. akt II USK 315/21

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z wniosku W.P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o emeryturę pomostową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 października 2021 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z 30 czerwca 2020 r., oddalił apelację W. P. od wyroku Sądu Okręgowego w B. z 22 stycznia 2020 r., mocą którego oddalono jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w B. z 18 kwietnia 2019 r., odmawiającej ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej z uwagi a brak okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1924, dalej jako ustawa o emeryturach pomostowych).

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną pełnomocnik odwołującego się. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania powołał się na podstawę z art. 398⁹ § 1 pkt. 2 i 4 k.p.c. Zdaniem skarżącego istnieje potrzeba dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości oraz

wywołujących rozbieżność w orzecznictwie, a w szczególności art. 4 i 49 ustawy o emeryturach pomostowych, w przedmiocie zaliczenia do prac wykonywanych w szczególnych warunkach pracy przy naprawie i obsłudze lokomotyw oraz prac wykonywanych w charakterze montera kotłów. Praca odwołującego się wiązała się z pracą przy azbeście, w wysokiej temperaturze, zapyleniu i ciasnej kubaturze kotłów. Już sama praca przy azbeście jest ujęta w poz. 32 załącznika Nr. 1 do ustawy o emeryturach pomostowych. Powyższe wątpliwości dotyczą również kwalifikowania pracy przy naprawie, remoncie podwozi lokomotyw.

Nadto skarga kasacyjna (a nie kasacja jak to ujęto w uzasadnieniu wniosku) jest oczywiście uzasadniona w zakresie zarzutu naruszenia prawa procesowego, a mianowicie art. 382 k.p.c., gdyż Sąd Apelacyjny dokonał ustaleń co do sporadycznego wykonywania przez skarżącego pracy spawacza bez oparcia w materiale dowodowym, zebrany przed sądami powszechnymi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie może być przyjęta do rozpoznania. Po pierwsze, skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona, bo za taki delikt uważa się uchybienie normie prawa procesowego lub materialnego, które jest widoczne *prima facie* i które doprowadziło do wydania oczywiście wadliwego orzeczenia. Tymczasem w sprawie tak nie jest. Orzekające Sądy oceniły zakres obowiązków i rodzaj prac, jakie wykonywał odwołujący się. Skarżący nie wskazał zaś, jaki materiał dowodowy został pominięty. Sposób motywowania przez skarżącego oczywistej zasadności skargi kasacyjnej sprowadza się w rzeczywistości do polemiki z poczynionymi przez Sądy obu instancji ustaleniami faktycznymi. Tymczasem w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalania faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Skarżący w istocie kwestionuje dokonaną przez Sąd ocenę dowodów i wynikające z niej ustalenia faktyczne, co zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. uchyla się spod kontroli kasacyjnej.

W odniesieniu do podstawy z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., to rzeczą skarżącego jest wykazanie, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, ze sprecyzowaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które to orzecznictwo należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, LEX nr 315351; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 2-4, poz. 43 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). W tym wypadku nie chodzi o różnice w postrzeganiu sprawy przez różne szczeble sądów powszechnych, bo wynik każdej z nich zależy od okoliczności faktycznych. Natomiast w odniesieniu do wątpliwości interpretacyjnych skarżący zupełnie pomija dorobek judykatury na gruncie ustawy o emeryturach pomostowych. Idąc dalej, oczywiste jest, że budzący wątpliwości interpretacyjne przepis musi mieć zastosowanie w sprawie, a jego wykładnia – mieć znaczenie dla jej rozstrzygnięcia. Przedmiotem zainteresowania Sądu Najwyższego jest jednak sam przepis, a nie rozstrzygnięcie konkretnego sporu. Stąd też wspomniane wątpliwości interpretacyjne powinny być na tyle poważne, by ich wyjaśnienie nie sprowadzało się do prostej wykładni przepisów. W tym wyraża się publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej. Celem realizowanym w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej jest bowiem ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni przepisów prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego, a nie korekta orzeczeń wydawanych przez sądy powszechne (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Oceniając ten aspekt już wstępnie widać, że skarga kasacyjna została sporządzona dość swobodnie, jeżeli chodzi o podstawy prawne. Skarżący proponuje dokonanie wykładni art. 40 i 49 ustawy o emeryturach pomostowych. Tymczasem obie normy są rozbudowane, składają się z kilku punktów i dotyczą różnych wątków. Postępowanie kasacyjne jest sformalizowane, a to oznacza, że Sąd Najwyższy nie poszukuje (nie wybiera) podstaw i argumentów za skarżącym. Po drugie, wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego

uzasadnienie zbywa milczeniem dotychczasowy dorobek Sądu Najwyższego na tle powołanych we wniosku podstaw prawnych, co suponuje brak wypowiedzi na tym tle. Tak jednak nie jest, co z łatwością może dostrzec profesjonalny pełnomocnik.

Z tego względu nie zostały dostatecznie wykazane podstawy „przedsądu”, co obliguje do orzeczenia w myśl art. 398⁹ § 2 k.p.c.

as